

ESZTERGOM- BUDAPEST

HIT • REMÉNY • SZERETET

AZ ESZTERGOM-BUDAPESTI FŐEGYHÁZMEGYE NEGYEDÉVENKÉNT MEGJELENŐ LAPJA

10. ÉVFOLYAM - 2012/4. SZÁM

„A Karácsony ne csak egy külsőségekben gazdag és csillogós ünnep legyen, hanem Isten Fiának ünnepe, aki azért jött, hogy békét, életet és valódi örömet hozzon az embereknek”

XVI. Benedek pápa

VIZITÁCIÓ

SZALÉZI NAP

ADOMÁNY

AZ EGYHÁZ NEMZETKÖZISÉGÉT ERŐSÍTIK AZ ÚJ BÍBOROSOK

„A bíborosokkal az Egyház a világ összes népét átfogja. Az egyetemes Egyháznak annyi arca van, ahány népe” - fogalmazott a Szentatya a Szent Péter-bazilikában november 24-én, Krisztus Király ünnepén, amikor a konzisztórium alkalmából hat új bíborost avatott. A jeles eseményre a Vatikánba érkeztek a világ bíborosai, köztük Erdő Péter esztergom-budapesti érsek is. Esküjét latinul tette le a 63 éves amerikai James Michael Harvey, a 72 éves libanoni Béchara Boutros Rai antióchiai maronita pátriárka, az 53 éves indiai Baselios Cleemis Thottunkal, Trivandrum szír-malankár nagyérseke, a 68 éves nigériai John Olorunfeni Onaiyekan, Abuja érseke, a 70 éves kolumbiai Rubén Salazar Gómez, Bogotá érseke, valamint az 55 éves Fülöp-szigeteki Luis Antonio Tagle, Manila érseke. XVI. Benedek feltette a bíborosok fejére a bíborosi kalapot, átadta nekik a

főpapi gyűrűt, és kijelölte címtemplomukat, másnap pedig a pápával együtt celebráltak szentmisét.

Valamennyi kinevezett nyolcvan évnél fiatalabb. 1927 óta ez az első alkalom, hogy egyetlen olasz és európai sem szerepelt a kinevezettek között. Ezzel a főpapi kollégium létszáma 211-re emelkedett, és százhusz lett a pápaválasztó bíborosok száma.

„Nagy öröm, hogy latin és keleti rítusú főpásztorok egyaránt voltak az új bíborosok között” - nyilatkozta a Vatikáni Rádióknak Erdő Péter. Az új bíborosok között van a libanoni maronita pátriárka is, aki a közelmúltban Magyarországon járt, és a budapesti Szent István-bazilikában tartott szertartást. Ezzel kapcsolatban az esztergom-budapesti érsek elmondta: a maronita egyház a Közel-Kelet legerősebb katolikus közössége. „Ezen túlmenően is nagyon fontos, hogy a keleti szertartású katolikus közösségek értékei, a rítusok

hagyományai az egész Egyház kincsét alkotják, tanúbizonyságai nagyon sok hittani meggyőződésnek, illetve olyan tradíciónak, ami esetleg a latin egyházban kevésbé kifejezetten, kevésbé hangsúlyosan jelenik meg” - fogalmazott a bíboros, aki szerint a maroniták méltán lehetnek büszkéek arra, hogy a liturgiában az arám nyelvet, vagyis Jézus anyanyelvét használják.

Az esztergom-budapesti érsek november 25-én délelőtt találkozott a római magyar közösséggel, és szentmisét mutatott be a Via Giulián lévő Szűz Mária-templomban. Az eseménnyel kapcsolatban elmondta, tele volt a templom. „A közösség nagy szeretettel gyűlik egybe itt, diákok, papok, világiak, akár a kulturális életnek vagy a diplomáciának a képviselői találkoznak. Fontos, hogy jelen legyünk Rómában, ne csak egyénileg, hanem mint magyarság, mint magyar, katolikus közösség is” - hangsúlyozta.

Somogyi Viktória

RÖVID HÍREK

A Sándor-palotában látta vendégül a magyarországi egyházi vezetőket Áder János. A december 12-i összejövetelen arról beszélt: Magyarország államfőjeként tisztelettel hajt fejet a történelmi felekezetek hitéletben és azon túlmutató teljesítménye előtt, mivel az „nélkülözhetetlen hozzájárulást jelent a nemzet fennmaradásához és életünk szilárd erkölcsi támasztékához”.

***

A Collegium Esztergom Egyesület *Érték! Értelm?* elnevezésű előadásorozatának keretében Erdő Péter bíboros áttekintette a görög-római filozófia tanítását az emberről, majd a Biblia emberképét vette szemügyre, „ahol az Istenhez való viszony

létünk alapvető része”. *Ki az ember?* című, december 5-én a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai Karán elmondott előadásában rávilágított: az emberlét fontos része, hogy kapcsolatban állunk egymással, illetve Istennel.

***

Megtartotta december 4-én és 5-én téli rendes ülését a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK). A témák között szerepelt a várhatóan 2013 szeptemberében bevezetésre kerülő kötelező erkölcs- és hittanoktatás. A testület fontosnak tartja: a vallásszabadság elvével összhangban biztosítsa a törvényhozás a szükséges személyi, tárgyi és anyagi feltételeket a katolikus hittanoktatásra mindenhol, ahol ezt a szülők, illetve a tanulók igénylik.

***

Alberto Bottari de Castello apostoli nuncius és Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes vezetésével november 27-én ülést tartott a vatikáni-magyar vegyes bizottság. A felek megállapították: a tárgyalások megfelelően haladnak előre a kölcsönös figyelem és együttműködés szellemében.

***

Az egyházak által ellátott közfeladatok finanszírozásával kapcsolatos kilátások bizonytalanságáról is szó esett a katolikus püspöki kar Állandó Tanácsa tagjainak, illetve a református és evangélikus egyház püspökeinek idei harmadik találkozásán, melyet a MKPK titkársága székházában

tartottak, az advent első vasárnapját megelőzően.

***

Jókai Anna Kossuth-díjas írónt köszöntötték barátai, pályatársai és tisztelői 80. születésnapja alkalmából november 25-én a Petőfi Irodalmi Múzeumban. A művészt elsőként Erdő Péter méltatta. „Az a nagy az írókban, költőkben, hogy saját gazdagságukat, színeiket, felismeréseiket tovább tudják adni” - fogalmazott, hozzátéve: a magyar kultúra is hálás lehet, hogy olyan írórt kapott, mint Jókai Anna.

***

November 23-án szentmisével vette kezdetét a keleti rítusú katolikus egyházak püspökeinek találkozója Zágrábban. Az eseményen felolvasták Erdő Péter bíboros, a CCEE elnöke üzenetét, melyben felhívta a figyelmet arra: honfitársainknak szükségük van Istenre, a spirituális értékekre, olyan új életfelfogásra, amely nem csupán az anyagi dolgokra irányul - ha nem is teljesen tudatosan, de erre vágnak. Szükség van tehát hitvallókra.

***

A köztársasági elnök a közép-európai katolikus összefogás előmozdításáért, a Magyarország melletti határozott kiállásáért és Európa keresztény gyökereinek következetes védelméért adományozta a Magyar Érdemrend nagykeresztje kitüntetését Christoph Schönborn bíboros, bécsi érseknek november 15-én. A főpásztornek személyesen gratulált Erdő Péter bíboros is.

KARÁCSONY ÜNNEPE A HIT ÉVÉBEN

XVI. Benedek pápa október 11-én a Hit Évét hirdette meg. Ennek alapvető célját az október 17-én tartott általános kihallgatáson így fogalmazta meg: „Az Egyház újítsa meg a világ egyetlen Üdvözítőjébe, Jézus Krisztusba vetett hitének lelkesedését, élessze fel annak örömét, hogy a Jézus által mutatott úton tudunk járni.” A Jézus Krisztusba vetett hit „megismerteti velünk, hogy kicsoda Ő, hogyan cselekszik, melyek a ránk vonatkozó tervei. Kétségtelen, hogy Isten misztériuma mindig meghaladja a mi fogalmainkat és gondolkodásunkat. Bennünket pedig képessé tesz arra, hogy meghalljuk az ő szavát és befogadjuk az ő igazságát.” Illő, hogy a mostani Karácsonykor ezzel a lelkülettel tekintünk Jézus születésére.

Egy gyermek születését szemléljük. A Szentírás szavai szerint ugyanúgy született, mint bármely ember: Szűz Mária „Világra hozta elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson.” A hit szemével azonban többet látunk, mint csupán egy gyermeknek a születését. A hit szemével meglátjuk, amit az angyalok a pásztorokkal közöltek: „Íme jó hírt hozok nektek, amely nagy öröm lesz az egész népnek. Ma megszületett a Megváltótok, az Úr Krisztus, Dávid városában. Ez lesz nektek a jel: kisdedet találtok pólyába takarva és jászolba fektetve.” Egyszerű szavak jelzik, hogy ki ez a megszületett gyermek. A Megváltó szó jelzi, hogy Jézus az emberek megmentését és üdvözítését fogja megvalósítani. Ő a Krisztus, a megígért Messiás. És őt Úrnak hirdetik, amely szó abban az időben Istent jelölte.

Itt megmutatkozik az, amit a Szentatyá így fogalmazott meg: „Isten misztériuma meghaladja a mi fogalmainkat és gondolkodásunkat.” Emberi gondolkodásunk azt várná, hogy Isten rendkívüli tette és rendkívüli ajándéka rendkívüli jelenségekben jelenjék meg. Történetek rendkívüli események az üdvösségtörténet folyamán, Jézus maga is művelt csodákat nyilvános működése idején. A tapasztalat azt mutatja, hogy ezeknek a hatása csak rövid ideig tartott, mivel a szívet nem változtatta meg, és a figyelmet nem emelte fel Istenhez. Isten a természet rendje szerint működik, és az ember a hit szemével felismeri Isten nagy tettét, amint a

Szentatyá mondta: „megismerteti velünk, hogy kicsoda Ő, hogyan cselekszik.”

Az angyal szavai nem félelmet hoztak, hanem nagy örömet közöltek, és ez az öröm nemcsak a pásztoroknak, hanem minden embernek szólt. Az öröm, amelyet az angyal hirdet nem csupán hangulatot, pillanatnyi érzelmi boldogságot jelentett. Az örömhír lényege, hogy megszületett az emberek Megváltója. Az evangélium nem azt mondja csupán, hogy világra jött az Isten Fia, hanem hogy Ő a Megváltótok. Jézus minden ember Megváltója. Jézus születésének hittel való szemlélése eredményezi a Szentatyá szándéka szerint, hogy „megújítsuk a hit örömét”.

Jézus Krisztus születése nemcsak Isten nagy tette, hanem egyben Isten kinyilatkoztatása az emberek felé. Ezt olvassuk a Zsidókhöz írt levélben: „Sok ízben és sokféle módon szólt egykor Isten az atyákhoz a próféták szavával. Most a végső napokban Fia által szólt hozzánk, akit a mindenség örökösévé tett.”

Isten szól az emberekhez tetteivel és szavaival egyaránt. Isten üdvözítő akaratának legnagyobb tettehez tartozik Jézus születése. Ebben megmutatta végtelen szeretetét az emberek iránt: Megváltót adott, hogy a bűntől megszabadulva üdvösségre jussunk és Isten gyermekei lehessünk. De szólt hozzánk Fia által, aki tanításával megmutatta azt az utat, amelyen haladva elnyerjük az általa hozott üdvösséget.

Jézus születése segít annak a megértésében, amit Szentatyánk a Hit Évének célkitűzéseként említett: „élessze fel annak örömét, hogy a Jézus által mutatott úton tudunk járni”, valamint megismerteti velünk, hogy Ő „hogyan cselekszik, melyek a ránk vonatkozó tervei.”

A Karácsony megünneplésének megvannak az évszázados hagyományai, illetve a jelen korban kialakult vonásai. Az ünnep sok örömet, szeretetet, egymásra találást hoz magával, és a sok embernek ez a nap az év legszebb ünnepe. A Hit Éve arra vezet minden keresztényt, hogy mindig mélyebben felismerjük Isten üdvözítő nagy tettet Jézus Krisztus születésében. Ennek a megszerzése megkívánja, hogy a lélek csendjében tudjuk szemlélni a karácsonyi esemény belső tartalmát, hogy átjárja és átalakítsa szívünket. Erre hivatkozik a Szentatyá a Hit Évét meghirdető levelében, amikor ezt írja: „A hit tartalmának az ismerete nem elegendő, ha a szívet nem nyitja meg, hogy a kegyelem segítségével mélyre lásson és megértse, miről szól Isten szava.”

Karácsony ünnepének hittel történő szemlélése eredményezze Szentatyánk szavainak a teljesedését: „A hittel valóban minden megváltozik bennünk és körülöttünk, és megvilágosodik rendeltetésünk, a jövőnk, életünk értelme, az életérzés, hogy zarándokúton vagyunk a mennyei haza felé.”

Paskai László

December 24-én éjjeli szentmisét mutat be a budapesti Szent István-bazilikában Erdő Péter bíboros. Ugyanekkor az esztergomi bazilikában Paskai László bíboros vezeti a liturgiát. December 25-én, Karácsony napján fél 11-kor ünnepi szentmisét celebrál bíboros-főpásztorunk az esztergomi bazilikában. December 30-án, a Szent Család ünnepe alkalmából, Erdő Péter bíboros este 18 órakor mutat be szentmisét a budapesti Szent István-bazilikában. December 31-én 17 órakor főpásztorunk szentmisében ad hálát az elmúlt év kegyelmeiért az esztergomi bazilikában.

TÍZ ÉVE ÉRSEK ERDŐ PÉTER

Erdő Péter bíboros, prímás szerint karácsonykor is szükség van egy kis megállásra, csöndre. Az ünnep közeledtével arra biztatott, hogy vegyük elő a Bibliát és olvassuk Jézus születésének történetét a karácsonyfa alatt. Az esztergom-budapesti érsek utalt arra, ma is aktuális az a felszólítás, amit egy korábbi karácsonyi éjféli misén mondott: "Küzdjünk magunkkal a csendért, hogy meghallhassuk az angyalok örömhírét! Mi, keresztények, katolikusok tudjuk, karácsonykor mit ünneplünk. Vegyük elő a Bibliát és Jézus születésének történetét, és olvassuk a fa alatt! Nagyon sokan vannak, akik megveszik a fenyőfát, katolikusok is akár, otthon felállítják, és nem tudnak mit kezdeni alatta" - mondta Erdő Péter. Kiemelte: az utóbbi időszak nyugati emberének egyik vonása az, hogy felületes, szétszórt, mert rengeteg inger éri, felpörgettük magunk körül az életet. "Gondoljunk arra a tipikus mai emberre, aki megy át egy nagy útkereszteződésben, egyik fülében a mobiltelefon, a másikkban zene szól, közben még esetleg egy számítógépecske is van a kezében, csak azt nem veszi észre, hogy a lámpa piros!" - tette hozzá. Ez azonban nem jelenti azt - hangsúlyozta -, hogy elvesztettük a képességünket vagy az igényünket a gondolkodásra. Szükség van a megállásra, a csöndre, a lényeges kérdések szép, csiszolt megfogalmazására, és ebből az életünk energiával telik meg. Keresni kell az odafigyelést, ha tesszik, figyelni kell az idők jeleire is.

Hogyan emlékszik vissza arra a 2002. december 7-ére, amikor II. János Pál pápa kinevezte az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye élére, illetve az elmúlt időszakra?

Amikor néhány nappal a kihirdetés előtt Rauber nuncius úr közölte, a Szentatya kinevezett esztergom-budapesti

ti érseknek, csodálkoztam. Ez a püspöki konferencia ülésének a szünetében történt. Az épületben van egy kápolna, ahová lemehettem imádkozni, erőt kérni és világosságot, mert ez azért nem csak egy emberi feladat. Azt hiszem, hogy ha csak annak nézzük, akkor nem ragadjuk meg a teljes mélységét. Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye nekem nem volt "idegen terep", hiszen ennek az egyházmegyének voltam a papja több mint huszonöt évig, azután majdnem három évig dolgoztam székesfehérvári segédpüspökként. Talán a legelső, amit szerettem volna megtenni, és amit végül is nagyjából sikerült: az egyházmegye minden egyes papjával elbeszélgetni. Körülbelül az első év ezzel is teljelt nagyrészt.

Évekkel később a plébániák személyes látogatását kezdtem el. Ilyen mélysgű személyes főpásztori látogatás ebben az egyházmegyében a legutóbb 1934-ben volt. Most nagyon sok olyan helyre eljutok, ahol esztergomi érsek még soha nem járt egyházlátogatás keretében. A másik feladat, amit úgy éreztem rögtön az elején, hogy el kell kezdeni, az a plébániái missziók felújítása volt. Gyerekkoromtól kezdve láttuk a fakereszteket a templomok bejáratánál, s azokon voltak évszámok, de 1948 vagy 1950 utáni dátumot nem láttam sehol. Egy új módszerrel, amelyet Rómában és máshol láttam külföldön, megpróbáltuk a plébániái missziókat újratekenni. Ma Budapesten vagy az egyházmegye más részeiben azt látjuk, hogy a keresztekre új felírások kerültek, újabb dátumok. Ez a fajta plébániái misszió összegződött a 2007-es városszmisszióban. Azt hiszem, hogy ez volt a legszebb eseménysorozata a szolgálattal és éveinek.

Mennyivel változott meg mára a társadalmi helyzet és légkör? Többen keresnek ma fogódzót, többen fordulnak az Egyház felé?

A társadalomban nem hiszem, hogy jobb lenne a légkör, inkább rosszabb. Talán igaz az, hogy egyfajta reményvesztés, letargia terjedt el széles körben. Nem gondolnám, hogy magyar jelenségről van szó. Lehet, hogy ennek a magyar változata különösen is csüggesztő vagy nehéz, de Európában és a világban egy nagy általános folyamatnak vagyunk a részei és részben az elszenvedői. Többféle rétege van az emberi léleknek és a társadalmi kapcsolatoknak is. Odafordulni az Egyházhoz - ez jelentheti egy egyházi fenntartású közintézmény igénybevétele. Lehet, hogy valaki tudatosan keresi az Egyházat mint az üdvösség útját. De gyakoribb, hogy az emberek "valamit" keresnek, szeretnék az életük értékét megtalálni.

Milyennek látja az ökumené helyzetét? Mit tehet a Katolikus Egyház a világban több helyen felerősödött feszültségek oldására?

Jelentős feladatunk a kibékülés, a kiengesztelődés előmozdítása az emberek között. Különösen fontos ez a saját önértelmezésünk szempontjából. Ma, ebben a multietnikus világban nyilván tiszteletben kell tartanunk, segítenünk kell az egyes közösségeknek a nyelvi, kulturális azonosságát, ott kell megszólítani az embereket, ahol ők vannak, nemcsak fizikailag, hanem kulturális értelemben is. A határon túli szórvány-pasztorációnak, a magyarságnak a lelkipásztori ellátása például kiemelt kérdés. Mégis, fontos és alapvető, hogy az Egyházban mindnyájan egy közösséget alkotunk. Nagyfokú készségre van szükségünk ahhoz, hogy a természetes emberi adottságokból eredő különbségeket egyforma szeretettel tudjuk befogadni.

Az elmúlt évtizedben sok területen jelentősen bővült az Egyház tevékenysége.

Sokszor magunk is meglepődünk rajta, hogy maga a Katolikus Egyház milyen sokszínűen, milyen sokféle rétegben van jelen, akár itt, Magyarországon is. Az egyházközségi karitatív munkában szép fejlődést látok az utóbbi években. Majdnem mindenütt vannak önkéntesekből álló csoportok, amelyek tudják, hol élnek a rászoruló idősök, családok, betegek. Azoktól sem tagadjuk meg a segítséget, ha rászorulnak, akik nem tartoznak az egyházközségünkhöz vagy a mi egyházunkhoz. Például a nagy természeti katasztrófák idején segítünk, ahol tudunk, és ezt a magunk módján tesszük. Lehet, hogy a médiában a karitatív tevékenységünk nem jelenik meg eléggé, ezt hosszú ideje panaszoljuk. A haiti földrengés után a magyar katolikusok a templomokban a felhívásunkra körülbelül tízszer annyit adtak össze egy hétvégén, mint más évközi gyűjtésen. Nem az első napon, de több mint egymillió dollár gyűlt össze, és ez az adomány célba is

érkezett. Volumenében, azt hiszem, nem vagyunk méltatlanok az egyháztagjaink számához.

Hogyan látja a cigánypasztoráció helyzetét? Mi a véleménye arról a felvetésről, hogy a lelkészek között is nagyobb számban lehetnének romák?

Aki nem jelentkezik, azt nem lehet felvenni. Papjaink és papnövendékeink között vannak, talán nem is kevesen, cigány származásúak. Az az ő személyes döntésük, hogy mennyire kívánnak részt venni a romapasztorációban. Mi örülünk, ha ők ilyesmire vállalkoznak. Fontosnak tartjuk - mind a szemináriumokban, mind a papság továbbképzésében -, hogy a romológiát erősítsük. Kiemelkedőek a búcsújáróhelyek, a népszokások, a modernebb formák is. Az egész társadalomban tudatosan és emelkedetten ellen kell állnunk mindenfajta etnikai, vallási, nemzetiségi gyűlöletkeltésnek és provokációnak, ez vonatkozik az ország területére és a Kárpát-medence egészére. Ebben újra és újra, hol ünnepélyesen, hol az emberi hétköznapi érintkezés szintjén meg kell szólalnunk. Egyszerűen azért, mert világossá kell tennünk, hogy az értékrendünk szerint mi az emberhez méltó magatartás az ilyen helyzetekben, másrészt hogy ezzel is a társadalom életében a békét és a normalitást segítjük. Ez a megmaradásunk esélye. Itt nem csupán egyik vagy másik kisebbségről van szó, itt az egész népről van szó, a lelki egészségünkről és egész közösségünk jövőjéről. Nem szabad ebben bizonytalanodni.

Hogyan halad Mindszenty József bíboros boldoggá avatási ügye?

Rengeteg dokumentum gyűlt össze, és úgy tűnik, a személyes életrajzi szempontjából már tisztább, szilárdabb a kép. Újra és újra kiderül, hogy akkoriban mi minden történt, és Mindszenty József alakja egyre inkább beleilleszkedik az akkori idők Egyházának a képébe. Az elmúlt néhány évben avatták boldoggá Meszlényi Zoltánt, Mindszenty József egykori, vértanúságot szenvedett segédpüspökét, Salkaházi Sára szociális nővért, Bogdánffy Szilárd nagyváradi és Scheffler János szatmári püspököt. Ezek a boldoggá avatások is erősítik a múlt-hoz való helyes viszonyunkat és keresztény küldetésünket, és mutatják azt is, hogy nekünk nemcsak példaképeink vannak, hanem közbenjáróink is, akik segíteni tudnak. Ebben a sorban van a helye Mindszenty bíborosnak is.

Összegzőként hogyan értékeli az Egyház elmúlt tízéves tevékenységének tapasztalatait?

Nagy örömmel állapítom meg, hogy a plébániákon eleven közösségek működnek, ezekben érzékelhető az új evangéliáció tudata, és a hívő, a vallásukat nem gyakorló emberek, vagy a más val-

lasi közösségek iránti nyitott párbeszédnek is látom jó példáit. A másik fontos tapasztalat, hogy mintha intézményeink lassan stabilizálódnának, és úgy tűnik, a pedagógusok, a szülők, a gyermekek belevisznek egyfajta stílust és szellemiséget ezek működésébe. Az utóbbi tíz évben azt tapasztaltam Magyarországon és Európában, hogy a hívő keresztények, a püspökök és az egyházi vezetők mintha egyre jobban megértenék egymást, ami talán még az ökumenikus területre is igaz. A II. Vatikáni Zsinat nagy öröksége a mi számunkra, hogy a keresztények egységén való munkának és a keresztények egységéért való imádságnak nincsen alternatívája.

Ádám Krisztina - Csatári Bence

ADOMÁNY AZ ÉLET VÉDELMEÉRT

Az inkubátorokat december 12-én vette át Erdő Péter bíboros és Écsy Gábor karitász igazgató atya. Valamennyi szerkezet hőmérséklet-, páratartalom- és oxigén-szabályozóval ellátott, valamint olyan funkciókkal is, amelyek lehetővé teszik, illetve megkönnyítik a koraszülöttek és újszülöttek helyben történő vizsgálatát. A készülékeket a MEDICOR Elektronika Zrt. készítette, és Steiner Arnold, a cég vezérigazgatója adta át. Az ünnepségen részt vett Szócska Miklós egészségügyért felelős államtitkár is.

„Az élet, a család és a születés védelmezése fontos feladatunk” - hangsúlyozta Erdő Péter bíboros. Écsy Gábor kiemelte: az ember felelős az embertársaiért és

a világra jövőkéért. A Katolikus Karitász ezt átérezve próbál segíteni a világba beköszönő és már veszélyben lévő embe-
reken is - mondta. Az eszközöket a bíboros megáldotta, majd az első inkubátort át is adták dr. Madarasi Annának, a Szent János Kórház Gyermekosztálya vezető főorvosának.

Tizennégy egyházmegyében lévő kórház újszülött-osztályának adományozott életmentő készüléket a Katolikus Karitász, hogy elősegítse a koraszülöttek vagy valamilyen egészségi problémával küzdő újszülöttek minél jobb ellátását.

PÁPAI DOKUMENTUM A KARITATÍV SZOLGÁLATRÓL

XVI. Benedek pápasága kezdetétől megjelölte az utat az Egyház számára, miként gyakorolja a szeretet cselekedeteit, amelyek szorosan természetéhez tartoznak. Már *Deus caritas est* kezdetű enciklikájában is kifejezetten foglalkozik ezzel a témával. A szövegben utalás történik arra is, hogy egyfajta kiegészítésre szorul az egyházi törvénykönyv ezzel kapcsolatos része, azaz a püspökök milyen sajátos felelősséget viselnek az Egyház karitatív szolgálata területén. Ezt a hiányt pótolja a most megjelent új pápai megnyilatkozás, az *Intima Ecclesiae natura*, vagyis *Az Egyház benső természete*, amelyet a pápa *motu proprio* apostoli levél formában tett közzé. A dokumentum december 10-én lépett életbe.

Az irat felsorolja azokat az ismérveket, amelyekhez igazodnia kell az Egyház

által létrehozott karitatív intézményeknek, mint például a karitások, továbbá a szerzetesrendek által fenntartott szervezetek és végül a hívek spontán kezdeményezései által létrehozott jótékonyági szervezetek. Teológiai szempontból alapvetésként kiemeli: a szeretetszolgálat az Egyház alaptermészetéhez tartozik. Isten Igéjének hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása mellett a karitatív szolgálat is kifejezetten egyházi feladat, ennél fogva a püspök felelősségi körébe tartozik.

Az apostoli levél részletesen foglalkozik többek között azzal, hogy a püspököknek örökölnie kell a kánoni szempontból hatáskörébe tartozó karitatív szervezetek felett, amint azok fölött is, melyek ténylegesen saját részegyháza területén működnek. Felelőssége továbbá összehangolni a különböző szervezetek tevé-

kenységét, azzal együtt, hogy tiszteletben tartja mindegyik sajátos identitását. Öröködi a szeretetszolgálatban tevékenykedő személyek kiválasztásán és megfelelő képzésén is.

Minden hívő embernek joga és kötelessége, hogy személyesen is elkötelezze magát Krisztus új parancsa, a szeretet törvénye szerinti élet mellett. A katolikus karitatív szervezetek nem szorítkozhatnak egyedül adományok, segélyek gyűjtésére és szétosztására, hanem kivételes figyelemmel kell fordulniuk az elesettek felé. A Szentatyá végül két feladatot bíz az illetékes pápai tanácsra: öröködjön a most megjelent *motu proprio* megvalósításán, továbbá ruházza fel kánonjogi személyiséggel az Egyházban született és egyetemes szinten működő nemzetközi segélyszerveket.

ZARÁNDOKOK SÁROSPATAKON

Szent Erzsébet emléknapja alkalmából Sárospatakra zarándokolt az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye több mint háromszáz karitázmunkatársa és önkéntese.

A „célállomáson” ünnepi szentmisével emlékeztek a karitász védőszentjére,

az önkéntesek példaképére, Árpád-házi Szent Erzsébetre. A szertartást Cserháti Ferenc segédpüspök mutatta be, aki szerint az új evangelizáció mindenekelőtt megújulást és új lelkesedést jelent. A zarándokokkal együtt ünnepelt Mádl Dalma, a karitász jószolgálati nagykö-

vete, Mádl Ferenc volt államfő özvegye, Kecskés Attila sárospataki plébános, Pál Miklós és Kuklay Antal atya, valamint a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyei Karitász csoportja is.

A program a Szent Erzsébet litániával ért véget.

Török Viktória

Karácsony közeledtével a főegyházmegyei Szent Erzsébet Karitász Központ 320 családnak osztott tartós élelmiszer-csomagot és fenyőfát. Az csomagokban tartós élelmiszer, liszt, rizs, konzervek, valamint tea és szaloncukor is volt. Fontos információ, hogy februárig heti rendszerességgel szerveznek melegéleltosztást a karitázmunkatársak Budapesten. December 22-én pedig mintegy kétszázötven gyermek kapott ajándékot a Magyar Szentek templomában számukra rendezett hagyományos ünnepség keretében.

FŐPÁSZTORI LÁTOGATÁS JÓZSEFVÁROSBAN

Az első 1846. augusztus 19-én történt. A nagyszombati káptalan archidiákonusa tartotta, gyönyörű gyöngybetűkkel írt könyv beszél róla. A következőre nyolcvannyolc évvel később, 1934-ben került sor. És hetvennyolc évvel később, 2012-ben jelezte főpásztorunk, Erdő Péter bíboros úr, hogy személyesen látogatja meg azt a templomot, ahol annak idején megkeresztelték és elsőáldozó volt. Csak azért nem bémálkozott itt, mert a jeles napra megbetegedett.

Tehát most hazajött. Úgy lépett be a templomba december 9-én, vasárnap délelőtt, a diákmise végén, úgy fogadta a "Báránycák", kisgyermek és szülei köszöntését, mint ahogy egy rég nem látott otthonba lép be az ember. Nem is hagyták nyugton a családok - egy órán keresztül kérdezték.

Megismerkedett a Józsefvárosi Plébánia képviselőtestületével, együtt ebédelt velük. Jó volt vele lenni: beszélgetni, hallgatni tanítását, főpásztori buzdítását.

Alighogy befejeztük az ebédet, máris három közösség kérte a vele való találkozást: a KÉSZ helyi szervezete, a józsefvárosi KOLPING család, valamint a Kalkuttai Teréz Anya plébániánkon dolgozó, szolgáló munkatársai. Mindhárom közösség a számukra fontos kérdést tették fel neki: Mi a mai keresztény értelmiségi feladata a társadalomban? Mi a mai munkásember küldetése a világban, a munkahelyen? Mit kell tenni Teréz anya munkatársainak, hogy karitatív munkájuk, imádságaik Isten dicsőségére legyen?

A látogatás "csúcspontja" a hajléktalanoknak celebrált szentmise volt. A templomban minden vasárnap délután, az irgalmasság órájával egybekötve misé-

re várjuk az utcán élőket. Több mint 200 egyszerű, fedél nélküli ember ült szemben a főpásztorral. A végén azonban - előzetes megbeszélés nélkül - "nekiszzegettük" a kérdést: "Volt-e a Bíboros atya hajléktalan?" Néma csend fogadta a kérdést, láttam, szinte előrehajoltak a padban az emberek, amikor elmondta, hogy kisgyermekkorában volt ilyen helyzetben, amikor 1956-ban, a VIII. kerületi József körüti lakásukból kibombázták őket. A rokonoknál, ismerősöknél húzták meg magukat, mint hajléktalanok, és mentek ruháért, élelmiszerekért a szomszédokhoz.

Napját a józsefvárosi ökumenikus közösséggel folytatta, választ adva a "Hogyan tovább?" kérdésre, majd a 432. számú, Pázmány Péterről elnevezett cserkészcsapat roverjeivel is találkozott. Még feljött velünk a plébánia kápolnájába, hogy "átadja" a következő napokat a főpásztorunk. Örömtől sugárzott az arca, hogy együtt lehetett Budapest legszegényebb kerülete egyik plébániájának híveivel, papjaival.

A főpásztori látogatásból talán leginkább a bíboros atya vasárnapi szentbeszédének mondatai maradtak meg emlé-

Előtte még, a *visitatio canonica* első napján, december 7-én Süllei László általános érseki helynök látogatta meg plébániánkat. Dicsérettel kezdte a napot, bemutattuk gyönyörű templomunkat, majd meglátogatott egy idős Teréz anyás munkatársat. Ő a telefonos imavonal "lelke", kilenc év alatt mintegy nyolcvanezer hívást fogadott. Hosszan beszélgettek. A látogatás végén a helynök atya szeretettel csókolta meg idős munkatársunkat. A plébánia papjaival eltöltött ebéd után következett a vizitáció 668 kérdésnek áttekintése, megbeszélése.

kezetünkben: "Innen, a Józsefvárosból szölok minden katolikus hívőhöz: mutassuk meg ezt a szeretetet a rászorulóknak iránt! Segítsük a plébániát, az egyházmegyei és az országos karitás munkáját! Nézzünk körül a saját rokonságunkban, családjunkban és környezetünkben! Vegyük észre azokat, akiknek anyagi vagy fizikai segítségre, jó szóra, szeretetre van szüksége. Így készülünk az idei Karácsonyra, hogy az emberszerető Isten közelsége öröm és erő forrása legyen mindannyiunk számára!"

Bajzáth Ferenc

BÍBOROSI VIZITÁCIÓ BÉKÁSMEGYEREN

Erdő Péter bíboros november 10-11-én, szombaton és vasárnap meglátogatta a békásmegyeri Boldog Özséb-plébániát. A hívek nagyon örültek, hogy nemcsak a szentmise keretében, hanem utána is találkozhattak és beszélgethettek a

főpásztorral. Együtt ebédelt a huszonöt tagú képviselő-testülettel, majd két idős ember otthonába látogattunk el vele, ahol igen nagy szeretettel fogadták. Egy beteg testvérünkhöz is elmentünk. A plébánián eközben már várták a Bíboros urat

a kisközösségek tagjai. Különösen nagy örömmel hallgatta a karitás és az imaközösségek életéről szóló beszámolót. Vasárnap a délelőtti szentmisén a teli templomban atyai szeretettel szólt a kedves testvérekhez.

Kónya Attila

EGYHÁZI SZOLGÁLAT A CIGÁNYSÁGÉRT

A roma kisebbség társadalmi integrációjának segítése címmel tartottak konferenciát november 26. és 28. között a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézetben (KPSZTI). Olyan katolikus intézmények, illetve szervezetek mutatkoztak be, amelyek a cigány gyermekek felzárkóztatását, beilleszkedését igyekeznek előmozdítani.

Bajzák Erzsébet M. Eszter nővér, a KPSZTI intézményvezetője köszöntő szavai után Székely János esztergom-budapesti segédpüspök beszédében hangsúlyozta: Mária Terézia koráig Magyarországon a cigányság konfliktusmentesen illeszkedett be a társadalomba, bizonyos csoportjaik még privilégiumokat is élveztek – például Mátyás korában.

Nyugat-Európában korábban megkezdődött a cigányok elleni intézkedések bevezetése. Hazánkban a tizennyolcadik században születtek meg az első olyan törvények, amelyek szankciókkal sújtották őket. A püspök külön beszélt a II. világháború idejéről, a cigányokat is érintő, szisztematikus népiirtásról. Idézte az emberség szép példáit, amelyek ezekben az években is tanúsították, hogy különböző népek fiai képesek segíteni, védeni egymást.

Az Egyház cigánypasztorációs programjának három pilléréként nevezte meg az oktatást, a munkahelyteremtést és az emberi szívet. Ez utóbbi azt jelenti, hogy a közösségeken belül az egymáshoz való hozzáállást igyekeznek javítani. A különböző felzárkóztatási programok említésén túl hangsúlyozta, hogy meg kell ismerni a cigányságot, ezért ma a papnövendékek már tanulnak romológiai, roma pasztorációt is.

Evangelizációs csoportjaikat igyekeznek úgy kialakítani, hogy a romák és a többségi társadalom tagjai egyaránt csatlakozzanak. Fontos, hogy maguk a romák is részt vegyenek az evangelizációban, legyenek olyan vezetőik, akik vállalják identitásukat - hangsúlyozta a püspök.

Székely János szerint az iskolákban is meg kell ismertetni a diákokkal a romák történetét, kultúráját. Arra buzdította a pedagógusokat, hogy a cigány kultúrát vigyék be oktatási intézményeinkbe. Boldog Ceferino cigány vértanú sorsa

értékként mutatható fel mindenki előtt. A *Cigány népismeret* című, általa írt könyv pedig kiegészítő tananyag lehet az iskolák számára. Emlékeztetett rá, hogy a világon először Magyarországon adtak ki cigány (lovári) nyelvű Bibliát néhány éve.

Dúl Géza, az MKPK cigánypasztorációs referense a cigánypasztoráció lehetőségeiről és eredményeiről beszélt. A konferencia keretében konkrét példákat is bemutatott az egyes intézmények képviselői. A Váci Egyházmegyében működő Ceferino Ház előadója, Kovács Péter arról számolt be, hogy a cigány kultúra és hagyomány mekkora értéket képvisel, és milyen nagy szerepet tölt be a tánc mint eszköz gyermekeink egészséges fejlődésében. Szemléletesen bizonyította ezt a tánccsoport előadása.

Kovács Péter ismertette azt a programot, melynek keretében cigány származású előadók elmennek iskolai osztályokhoz, bemutatják a cigányság történelmét, kultúráját, és igyekeznek felhasználni a diákokkal való személyes találkozást arra, hogy az előítéletek

mélyére nézzenek, igazabb képet alakítsanak ki magukban a romákról. Fontos, hogy ilyenkor sorra veszik a nehéz kérdéseket is.

Szabóné Kármán Judit romológus kutató-szakértőként, illetve a nagyrészt mélyszegénységben élő népcsoportot szerető emberként ismertette a cigányság mai helyzetét, azt a folyamatot, ami a nyomor és a kiszolgáltatottság mai állapotához vezetett. Megdöbbentő adatokat közölt: a roma iskoláskorú gyerekek kétharmada halmozottan hátrányos helyzetű. 2003-as adatok szerint 700 cigánytelep és 1633 gettókezdemény van Magyarországon. Ismertette az iskolai kudarcok főbb okait. Ilyen például az szülők alacsony iskolázottsága, az írásbeliség hiánya, a családi problémák, a nyelvi hátrányok vagy a gettókultúra, illetve a másságból fakadó hátrányok. A szakértő oktatási rendszerünk hiányosságait a PISA-vizsgálatok eredményeivel támasztotta alá. Eszerint a magyar oktatási rendszer képtelen az esélykiegyenlítésre, a különböző iskolák teljesítménye közötti eltérés Magyarországon hetven százaléknál, míg az OECD tagállamokban átlagban negyven. Hangsúlyozta: paradigmaváltásra, tevékenységorientált oktatási formák létrehozására van szükség.

Különleges színfolt volt a Jezsuita Roma Szakkollégium diákjainak bemutatkozása. Szakmai vezetőjük, Antal István kíséretében négy főiskolás vallott arról, hogyan sikerült továbbtanulniuk, kik támogatták őket ebben, hogyan állnak hozzá eredeti környezetükben a továbbtanulásukhoz, milyen céljaik vannak. Mind a négyükben elevenen él a vágy, hogy iskoláit elvégezve, származási helyén vagy a közeli nagyobb városban dolgozzon, hazavigye mindazt, amit tanult. Látszott: tudják, hogy a roma és nem roma fiatalok felé is feladatuk van. Szinte mindannyian elmondták, mekkora hűzőerőt jelent környezetükben az, hogy ők továbbtanultak: példaképet jelentenek, irigykednek rájuk, és utánozni szeretnék őket.

Mártonné Kovács Brigitta az esztergomi marista misszió közösségi házában (A Mi Házunk) munkatársaként elmondta, hogy korcsoportonként foglalkoznak óvodás, kisiskolás és iskolás gyerekekkel, fiatalokkal. Szociális programjukban hatvan családdal vannak kapcsolatban, fürdési, mosási lehetőséget biztosítanak számukra.

Fontos információként a rendezvényen elhangzott: a cigány fiatalok, gyermekek, és rajtuk keresztül a szülők, családok, életvitelének formálása, kapcsolatteremtésük elősegítése érdekében munkálkodók összefogására létrejött az Egyházi Szociálpedagógia Hálózat.

MODERNKORI VALLÁSELLENESSÉG EURÓPÁBAN

Öt szakaszra osztotta nemrégiben megjelent írásában napjaink vallásüldözését a Washingtoni Főegyházmegegye egyik papja. Msgr. Charles Pope szerint a társadalmi élet elismert intézményét nem lehet egyik napról a másikra lejáratni és meggyűlöltetni. Ezért az első lépés a sztereotípiák kialakítása. Az elmúlt évtizedekből példaként felhozható, hogy a „bibliás keresztények ostobák, tudományellenesek, képmutatók, önteltek. Az Egyház nőellenes, ókonzervatív, diktatórikus, a klérus elfojtja nemiségét, homoszexuális vagy pedofil”. Összességében azt a képet alakítják ki a keresztényekről, hogy lehangoltak, unalmasak és elmaradtak. Ezt követi a célcsoport rágalmazása. A katolikusokat, illetve a keresztényeket, akik nem állnak be a korszellem dikta sorba, immár egyenesen szűk látókörűnek, intoleránsnak, gyűlölködőnek, bigottnak, igazságtalannak, az emberi méltóságra és szabadságra veszélyesnek, rosszindulatúnak bélyegzik.

A következő fázis a társadalmi szerep „marginalizálása”, vagyis igyekeznek kiszorítani az Egyházat a közéletből. A templom falai közt megtűrik a vallási tevékenységet, a közéletben azonban nem. Charles Pope szerint ezután már jöhet a kriminalizálás: az Egyesült Államokban például számos esetben próbálnak katolikus kórházakat jogi úton az abortusz népszerűsítésére kényszeríteni. A Katolikus Karitás több szervezetének tevékenységét betiltották, amiért egyenemű pároknak nem adtak örökbefogadást. A „célegyenesben” pedig következik a nyílt üldözés – így az amerikai atya.

Hogy a fentebb vázolt folyamat nem pusztán valamiféle üldözési mániá szüleménye, arra napjainkban is bőven találunk bizonyítékokat. A CNN híradása szerint a francia belügyminiszter például a minap bejelentette: vizsgálni kell egyes vallási közösségeket, például a tradicionalista katolikusok „vallási patológiáját”, mondván: veszélyt jelenthet a társadalomra. Manuel Valls a szekularizmus hivatalos politikájáról szóló konferencián fejtette ki: nincs kompromisszum azokkal kapcsolatban, akik szembe mennek a köztársaság értékeivel.

A francia lakhatási miniszter, Cécile Duflot december 3-án levélben fordult a Párizsi Egyházmegyéhez, azzal a kéréssel, hogy az Egyház engedje át állami kezelésbe üresen álló ingatlanjait, és ezzel járuljon hozzá a hajléktalanok megsegítéséhez. Az érsekség tisztázta: nem rendelkeznek ilyen épületekkel a főváros területén, továbbá a miniszter asszony „kisajátítási fenyegetései” nélkül is számos projektet vezet a hajléktalanok támogatásáért.

November végén érkezett a hír: Berlinben tilos Bibliát osztani az iskolákban. A Szentírás terjesztését a német főváros szenátusa nevelési, ifjúsági és tudományos osztálya tiltotta be egy 2011-es rendeletre hivatkozva, amely nem teszi lehetővé „az ideológiai, vallási vagy politikai jellegű reklámtevékenységet állami tulajdonú helyszíneken”. Nagy port kavart az a hír is a hívők körében, miszerint egyes uniós tagállamok, illetve az Európai Bizottság (EB) „megfosztották” volna glóriájuktól az új, szlovák kéteuros emlékműtől Cirill és Metód IX. szá-

zadi szlovák apostolokat. A jegybank erről szóló határozata heves vitákat váltott ki Szlovákiában, ahol a lakosság 62 százaléka vallja magát katolikusnak, a püspöki kar pedig „szégyenletesnek” nevezte a döntést. Végül december közepén mégis az eredetileg javasolt formájában hagyta jóvá az EB a 2013-tól forgalomba lépő pénzérméket.

Eközben a Katolikus Egyházzal szembeni reklámkampányra készül Lengyelországban a Palikot Mozgalma (RP) nevű, baloldali-liberális ellenzéki párt. „Nem ölök, nem lopok, nem hiszek”, „Nem hiszel Istenben? Nem vagy egyedül” – ilyen és ehhez hasonló szlogenek szerepelnek majd a plakátokon. A kezdeményezés egyébként talán nem annyira meglepő, tekintve, hogy az RP egyik fő programpontja az iskolai hittan elleni harc. A mozgalom szerint szexuális felvilágosító órákat kellene tartani a vallásoktatás helyett.

Az említett hatásokat azért némileg lehet ellensúlyozni. A Római Egyházmegye kezdeményezése szerint kápolnákat és templomokat rendeznének be a bevásárlóközpontok épületeiben, az olasz fővárosban. A hírt Liberio Andreatta prelátnak, a Római Zarándokművek elnökhelyettese jelentette be. Manapság ugyanis az emberek a vásárnapot a sportnak, a vásárlásnak és a szabadidőnek szentelik. Ezért szerinte szükség van arra, hogy az Egyház megjelenjen azokon a helyeken, ahol az emberek találkoznak. Liberio Andreatta a kételkedőknek válaszként Jézus példáját hozta fel: ő a kereskedők helyévé vált templomban evangelizált.

Kacsóh Dániel

„TÉLFA” BRÜSSZEL FŐTERÉN

A brüsszeli városházán úgy döntöttek, idén nem állítják fel a hagyományos karácsonyfát a város főterén, csak egy erősen leegyszerűsített, stilizált karácsonyfát állítanak, a muszlimok érzékenységére hivatkozva – írta a Brussels News. A bevett karácsonyfa és betlehem helyett egy 25 méter magas, „elektronikus télfát” állítottak, amelyet tévéképernyőkből raktak össze, és fel lehet menni a tetejére. Bianca Debaets önkormányzati képviselő szerint amúgy ha a karácsonyfa nem utalna a kereszténységre, maradhatott volna. A polgármester szövegíróje ugyanakkor leszögezte: nem a muszlim érzékenység miatt távolították el a karácsonyfát, a betlehem pedig maradhat.

MK

TWITTEREN A SZENTATYA

Néhány nap alatt meghaladta a 700 ezret XVI. Benedek december 3-án indult, @Pontifex című Twitter-fiókja követőinek a száma - jelentette be még december 6-án Claudio Maria Celli bíboros, a Tömegtájékoztató Pápai Tanácsának elnöke. Érkezett már pozitív, negatív, vicces és sértő üzenet is, a mai kommunikációs kultúrának és a Twitter világnak megfelelően - közölte a főpásztor a Vatikáni Rádióban. Azóta a pápai mikroblog követőinek száma meghaladhatta az egymilliót is. „Nem célunk, hogy sztárokkal vagy politikusokkal versenyezzünk, de bennünket is meglepett a pápai Twitter hírtelen sikere” - hangoztatta a bíboros, hozzátéve: XVI. Benedek számára a legfontosabb az, hogy „jelen legyen”.

A hetek óta tartó várakozásnak véget vetve a Szentatya december 12-én küldte el első bejegyzését saját fiókjára. „Kedves barátaim, örülök, hogy kapcsolatba kerülhetek veletek a Twitter révén. Köszönet nagylelkű válaszotokért. Szívből áldalak titeket” - írta a nyolcvanöt éves egyházfő. XVI. Benedek egy érintőképernyős készülékről továbbította bejegyzését, miután

véget ért szokásos, heti audienciája, amelyen több ezren vettek részt. A Szentatya szerdán 11 óra 28 perckor írt a Twitterre, első üzenete angol nyelven érkezett.

A fiókhoz „csatlakozó” twitterezőik egyébként hittel kapcsolatos kérdéseket is feltehetnek, s bár a pápa nem fog tudni több százezer jelentkezőnek egyszerre válaszolni, ebben a szentszéki munkatársai segítenek majd neki. A teológiai válaszok mindenesetre az ő útmutatását követik - ismertette Celli bíboros.

Federico Lombardi szentszéki szövegvezéreként szentelt az *Octava Dies* hasábjain a pápa Twitteren való megjelenésének. 140 karakter - ennyit tartalmaz egy úgynevezett tweet, vagyis bejegyzés, ami nem kevés - írta, megjegyezve, az evangéliumi verssorok nagy többsége kevesebből áll. Egy kis tömörítés soha

nem árt. „Évszázadok óta tudjuk, ha reggelenként meghallgatjuk Jézus egy szavát és azt értelmünkben és szívünkben hordozzuk, támaszt találunk benne egy napra vagy egy egész életre. A mag köves talajra vagy a negatív előítéletek tuskés bokrai közé hull és elpusztul, de jó termőföldre is hullhat, amely készségesen befogadja, így termést hoz és megsokszorozódik” - írta Federico Lombardi, aki szerint a világot nyilván nem a tweetek váltják meg, de egymillió megkeresztelt katolikus és hétmillió lakosa közül néhány millióan a Twitter révén is közelebb érezhetik magukat a pápához. Mondhat számukra egy szót, a bölcsesség szikráját, amelyet magukkal vihetnek értelmükben és szívükben és megoszthatnak barátaikkal, és ez az evangélium szolgálatának új módját jelenti - írta a cikkben a szövegíró.

KD

1913 óta tevékenykednek hazánkban a Don Bosco szaléziak, ezért letelepedésük századik, jövő évi centenáriumi év megünneplésére készülődnek. Ráhangolódás gyanánt december 15-én az Uránia Nemzeti Filmszínházban szalézi napot rendeztek, melynek keretében délelőtt a fenntartásukban lévő iskolák diákjait látták vendégül - tartalmas adventi programot kínálva nekik.

Abrahám Béla tartományfőnök köszöntője után a nyergesújfalui Szalézi-Irinyi Középsiskola ifjú színjátszói varázslták diáktársaik elé a közel száz évvel

SZALÉZI NAP AZ URÁNIÁBAN

korábban történt eseményeket egy korabeli feljegyzések alapján írt színdarabban. A nézőtérén az óbudai Szent Péter és Pál Szalézi Általános Iskola és Óvoda tanulóin kívül a rend két kazincbarcikai iskolája, a Don Bosco Általános Iskola, Szakiskola, Középsiskola és Kollégium és a Szalézi Szent Ferenc Gimnázium tanulóit tapsoltak diáktársaiknak.

A szalézi centenáriumi előzetesként az Etalon Film Kiadó megjelentette a Don Bosco - Az Ifjúság Atyja és Mestere című, 1988-ban készült filmet, amelyet a Keresztény Film- és Könyvnapok alkalmával mutattak be. A filmet először a tanulók tekinthették meg, majd ebéddel kedveskedtek nekik, végül a szentegyházi Gyermekefilharmónia Kórus adott rövid karácsonyi hangversenyt.

A tartományfőnök délutáni sajtótájékoztatóján elmondta: a szaléziak több jelentős eseményre is készülnek 2013-ban. A centenáriumi év ünnepélyes megnyitása 2013. január 26-án lesz a fővárosi Szent István-bazilikában, ahol Erdő Péter bíboros mutat be szentmisét a szerzetes papokkal együtt, rendalapítójuk tiszteletére. Bosco Szent János ereklyéje - világhíró körútjának keretében - május 17-26.

között lesz Magyarországon, október 18-20. között pedig a szalézi rendfőnök, Pascual Chávez látogat hazánkba.

A centenáriumi év központi mondata: „Van, akit érdekel, ami benned rejlik.” Olyan üzenet ez, amelyre a vallás iránt kevésbé érdeklődők is figyelhetnek. A számos ifjúsági és lelki program mellett a tervek között két kiállítás megtartása, egy dokumentumfilm és több kiadvány is szerepel. A fiataloknak szánt interaktív tárlat január 4-én nyílik Nyergesújfalun, ahol az első szalézi iskola volt Magyarországon. Később a „játékos és tanulságos” tárlat több helyen is megtekinthető lesz az országban, főleg egyházi iskolákban és kollégiumokban. A Budai Várban pedig január 26-án nyílik az a reprezentatív kiállítás, mely a szaléziak száz évét dolgozza fel.

A Terror Házával együttműködésben február 22-én Sándor István szerzetes testvérré emlékeznek, akit koholt vádak alapján 1953-ban kivégeztek, és akinek a boldoggá avatására remélhetően már nem sokat kell várni. Sándor Istvánról játékfilmes elemekkel gazdagított, rövid dokumentumfilm is készül Dér András rendezésében.

Lengyel Erzsébet

ADVENT AZ ESZTERGOMI KERESZTÉNY MÚZEUMBAN

Gazdag művészeti és lelki programmal vártuk az érdeklődőket a karácsonyi előkészület időszakának hétvégéin. December 8-án, a Szeplőtelen Fogantatás ünnepnapján két kiváló művésznőt láttunk vendégül. Marosi Ilona budapesti festőművész nem jött üres kézzel, nagylelkű ajándékokkal halmozta el a múzeumot és annak baráti körét. Ünnepelesen átadta az *Esztergomi Oroszlános Boldogasszony* című, 1997-ben készült nagyméretű vásznonképét, majd hivatásáról, illetve a közönség bevonásával megszülető műalkotások titkairól beszélt, de nemrég megjelent, összefoglaló életműkatalógusát is megismerhettük. Az este második felében az esztergomi várkapolna díszítő motívumait felvonultató, fennkölt, aranszínben pompázó festmény előtt

lépett fel Maczkó Mária énekművész. Erdélyi és Galga-menti vallásos népdalokat, templomi népdalokat hallhattunk tőle. Nemzeti kulturális kincseink bemutatásával, személyes élményeinek megosztásával az adventi várakozás és a karácsonyi fényesség titkainak mély átéléséhez vitt közel.

Nyolcvanadik születésnapja előtt két nappal, december 14-én, Jelenits István piarista tanár, író előadására gyűltünk össze. Köszöntése után a neves professzor az 1480 körül készült, felkai szárnnyas oltár előtt beszélt. Végigvette a gótikus alkotás valamennyi festményét és faragványát, Mária és a gyermek

Jézus életének jeleneteit művészettörténeti, esztétikai, teológiai összefüggésben magyarázta. Az angyali üdvözlőtől a királyok imádásáig tartó történeti elbeszélés táblái mellett a középső rész Napbaöltözött Asszony szobrának, valamint a kíséretében felvonuló női vértanúszentek szerepét is megvilágította. Feltárult előttünk a középkori ünnepi tanítás tartalma, mely minden részletben érthető, élvezhető és megfontolandó a mai hívő számára is.

Kontsek Ildikó

BÖRTÖNPASZTORÁCIÓ A FŐEGYHÁZMEGYÉBEN

Húsz éve indulhatott meg újra hazánkban a börtönpasztoráció, a rendszerváltás után hozott törvényi háttér birtokában - részben az illetékes egyházi hatóságok által kijelölt papok és diakónusok, részben lelkes, önkéntes munkatársak által. Az úgynevezett történelmi egyházak felosztották egymás között valamennyi börtön „kontingenseit”, hogy mindenhová jusson kinevezett börtönlelkész. Budapesten a Kozma utcai Budapesti Börtön és Fegyház, illetve a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet

három telephelyén az országosan fogvatartott mintegy tizenhétezer személy körülbelül tizenöt-húsz százaléka tölti büntetését.

A Kozma utcai intézmény hitéletét is börtönlelkész irányítja, aki koordinálja a heti gyakorisággal bejáró, különféle felekezetekhez tartozó, önkéntes börtönmissziósok - köztük mintegy tíz katolikus - munkáját, továbbá a szentségeket is kiszolgáltató, máshol szolgáló hivatásos egyházi személyek tevékenységét. A büntetés-végrehajtási intézetben két

főmunkaidős evangélikus börtönlelkész és két rész munkaidős katolikus börtönlelkész lát el hasonló szolgálatot. A katolikus börtönmisziót az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye illetékességi területén Kemenes Gábor nagykovácsi plébános koordinálja, Müller György, a Haller téri templom plébánosa pedig a pénzügyi-gazdasági háttér koordinálásával foglalkozik. Valamennyi helyszínen ökumenikus börtönkapolna is működik.

Bányai Miklós

A BÉKE LÉPÉSEIVEL KEZDJÜK AZ ÚJ ÉVET!

Fáklyás menetre és ökumenikus imaórára hív mindenkit a békéért a Sant'Egidio közösség 2012. január 1-jén, kedden, délután öt órától. A Szabadsághíd pesti hídfőjétől indul a menet, annak a helynek a közeléből, ahol Boldog Salkaházi Sára 1944. december 27-én vértanúhalált halt. Majd a Váci utcán át a Szent Mihály-templomhoz érkezik, ahol ökumenikus imádságra hívják a résztvevőket. XVI. Benedek pápa szándékához csatlakozva, továbbá a Béke világnapjára küldött üzenetére válaszulva megemlékeznek azokról az országokról és nemzetekről, melyeket ma is háború sújt.

A Szentatya december 14-én bemutatott üzenetében úgy fogalmazott: új

gazdasági modellekre és a relativizmus diktatúrájának felszámolására van szükség a békéhez. A pápa a nyolc boldogság programját kínálja fel a világban dúló gonosszal szemben, szerinte a háborúk, véres konfliktusok okai: a gazdagok és szegények közötti egyre növekvő szakadék, az önző és individualista gondolkodás, a szabályok nélküli pénzügyi kapitalizmus. A terrorizmuson és a nemzetközi bűnözésen túl veszélyeztetik a békét azok a fundamentalizmusok és fanatizmusok is, amelyek kiforgatják a vallás valódi természetét - tette hozzá egybek mellett üzenetében XVI. Benedek.

T.ZA.

Tárjátok ki a szíveteket!

„Mindig vidáman mosolyogjatok a gyermekekre, a szegényekre, minden szenvedőre vagy magára hagyottra! Ne csak figyelemmel forduljatok feléjük, hanem tárjátok ki a szíveteket is nekik.”

Boldog Kalkuttai Teréz anya

Közeledik a karácsony! Az adventi időben izgalommal teli várakozással készülünk az ünnepre. A szereteteink körében eltöltött napok, az otthon melege, a gondoskodás és a szeretet megtapasztalása – ez a várt ünnep. Az örömteli készülődésben azonban **nem feledkezhetünk meg a nélkülözőkről**, az egyedülállókról, az otthontalanokról. Akik számára a karácsony is csak egy következő magányos nap, menedékkeresés a hideg ellen, kétségbeesett küzdelem az élelemért. Gyermekről és családról, akiknek az adventi készülődés nem szépíti meg az életét. Akiknek a karácsony csupán a lelkében közeleg.

Most **az Ön támogatásával gondoskodhatunk azokról**, akik számára az ünnep érkezése enélkül nem jelentene szinte semmit és megajándékozhatunk sok-sok családot. Szervezetünk országszerte több ezer családot támogat étellel, meleg ruhával, tűzifával, használati tárgyakkal és játékokkal, azért hogy ünnep legyen a karácsony mindannyiuknak!

**Segítsen,
hogy segíthessünk!**